

Conservation Agriculture vokser i Storbritannien

Interessen var stor blandt landmænd og rådgivere, da den engelske landmand og rådgiver, Stephen Briggs, to dage i træk fortalte om sine erfaringer med Conservation Agriculture. Møderne var arrangeret af GUDP-projektet CarbonFarm - bæredygtige dyrkningssystemer i landbruget

JORDFRUGTBARHED

TEKST OG FOTO: IRENE BRANDT

I Storbritannien er landmændene længere fremme med Conservation Agriculture, CA, end i Danmark. Og de engelske erfaringer er gode. Det fik først en række interesserede landmænd og dagen efter en stor gruppe lige så interesserede landbrugsrådgivere indblik i, da projektet CarbonFarm de to sidste dage i maj var vært ved to temadage om projektet. Begge dage fortalte den engelske rådgiver og økologiske CA-landmand, Stephen Briggs om de engelske erfaringer.

- Vores erfaring er, at CA reducerer ukrudtstrykket, sygdomme og insektskader på afgrøderne. Og at de landmænd, der praktiserer CA, har en bedre bundlinje end andre landmænd, fortalte Stephen Briggs.

Bluebell Farms

Stephen Briggs købte gården Blue-

bell Farms i Cambridgeshire i 2010. Efter kraftig sandflugt på gårdens marker besluttede Stephen Briggs at køre plogen ind i laden, og fra 2011 har den økologiske gård været dyrket efter principperne i CA.

- I vores landbrug lægger vi vægt på multifunktionel anvendelse af jorden og stor diversitet i afgrødevalget, fortalte Stephen Briggs.

På farmen har han sideløbende med CA også etableret agroforestry på 52 ha af gårdens 127 ha jorde.

- Ved at dyrke i flere niveauer på marken udnytter vi arealet bedre, konstaterede Stephen Briggs.

“ Vores erfaring er, at CA reducerer ukrudtstrykket, sygdomme og insektskader på afgrøderne. Og at de landmænd, der praktiserer CA, har en bedre bundlinje end andre landmænd. ”

Agroforestry

Konkret har han opdelt markerne i 27 m brede bælter. De første tre meter er reserveret til frugtavl. De sidste 24 m bruges til planteavl. I tre-meterstriberne er plantet frugttræer med en indbyrdes afstand på tre meter. Arealet under træerne og ud til arealet med planteavl er udlagt til vildtstriber. Umiddelbart inden høst af afgrøderne i 24-meterstriberne slås

vegetationen i vildstriberne ned, så der er en ren overgang til afgrøden.

- Æblerne fra frugttræerne laver vi til most, som vi sælger i vores nyåbnede gårdbutik. Her sælger vi også grøntsager, som en gartner dyrker på 1 ha af vores jord, fortalte Stephen Briggs.

Share farming

Oprindeligt havde han reserveret 50 ha af jorden til grøntsagsdyrkning; men han måtte konstatere, at de engelske dagligvarekæder ikke er nemme at lave forretninger med, når man er en mindre, økologisk grøntsagsproducent.

- De betaler for lidt og vil have ensartede produkter i store mængder, og der kan vi slet ikke være med. Det første år var ved at ruinere os, fortalte Stephen Briggs.

I stedet har han lavet et share farming-samarbejde med en selvstændig gartner:

- Gartneren dyrker jorden. Vi leverer jord, maskiner og står for salget af grøntsagerne - og indtægten deler i 50/50, sagde Stephen Briggs.

Efterafgrøder gøder jorden

På Bluebell Farms er der ikke husdyr, men Stephen Briggs klarer sig uden og gøder i stedet sine marker ved hjælp af efterafgrøder, som - når det er tilgængeligt - af og til suppleres med svampekompst. Derudover har Bluebell Farms aftaler med dyreholdere, som afgræsser efterafgrøderne inden de slås ned.

- Det er aftaler uden penge. Jeg får græsset efterafgrøderne ned og gødet jorden, mens dyreholderne får tilvækst på deres dyr, fortalte Stephen Briggs.

CarbonFarm - bæredygtige dyrkningssystemer i landbruget har fået tilskud fra Fonden for Økologisk Landbrug og Grønt Udviklings- og Demonstrationsprogram, GUDP, under Miljø- og Fødevarerministeriet.

Vælg efterafgrøder, der udvintres

Økologiske CA-landmænd i Storbritannien vælger kløver uden græs til efterafgrøderne, og sorter, der ikke overvintres, så 'såbedet' er klart til forårssåningen

JORDFRUGTBARHED

AF IRENE BRANDT

Økologiske landmænd, der kaster sig ud i Conservation Agriculture, CA, er udfordret af flerårigt ukrudt, som de konventionelle CA-landmænd klarer med sprøjten. På temadagene om projektet: CarbonFarm - bæredygtige dyrkningssystemer i landbruget, fortalte Stephen Briggs, der er rådgiver og økologisk CA-landmand i Cambridgeshire i England om, hvordan han og kollegaerne i Storbritannien håndterer disse udfordringer. Og han havde faktisk et par forslag til ændret praksis, som, hvis de indføres i Danmark, har potentiale til at hjælpe økologiske CA-landmænd af med et par af de værste udfordringer i marken.

Permanent kløver

- Vi har for en halv snes år siden lavet forsøg med såning i permanent kløver. I forsøgsmarkerne blev kløveren inden såning af kornafgrøden overfladefræsset to, én eller ingen gange. Ved to gange var der for lidt kløver og for meget ukrudt i marken, ved ingen fræsning var der for meget kløver i marken, og ved én fræsning var balancen mellem kløver og korn god, fortalte Stephen Briggs.

Siden har han arbejdet med forskellige kløversorter og foretrækker i dag kløver af mediterranean oprindelse, som udvintres i det engelske klima, men kun hvor nattefrost forekommer.

- Hvis det kvælstof, kløveren opsamler, skal frigives, skal kløveren under alle omstændigheder ødelægges, inden såning. Ved at vælge en kløver, der forsvinder af sig selv i løbet af vinteren, sparer vi fræsningen, og næringsstofferne er tilgængelige for kornet, fortalte Stephen Briggs.

Han arbejder med ren kløver uden græs. Denne strategi sammen med en gennemført indsats med dækafrøder har bevirket, at Bluebell Farms i dag er den kvik kvit, som hærgede ejendommen de første år.

Ukrudt, som vokser afgrøden over hovedet, bliver slået over afgrøden, inden ukrudtet sætter frø.

Skræppe fjernes manuelt, når den dukker op på markerne, og i november slås arealer med tidsler, inden næringen fra blade og stængler trækkes ned i roden, som dermed svækkes inden vinteren.

Fordele ved CA

Stephen Briggs præsenterede temadagenes deltagere for målinger i landbrugsjord, der ikke er blevet pløjet i 42 år. Målingerne dokumenterer, at opbygningen af organisk materiale i jorden, der ikke pløjes, er næsten tre gange større end i jord, der er blevet bearbejdet i 10-20 cm. dybde

- Samtidig har de landmænd, der ikke bearbejder deres jord, kun udgifter til at tilså markerne, når de etablerer en afgrøde. Det svarer til en udgift på 30 £ pr. ha, mens etableringsudgiften pr. ha af en ny afgrøde løber op i 266 £ i et traditionelt landbrug, fortalte Stephen Briggs.

Livet i jorden

CA-landmænd arbejder ifølge Stephen Briggs med dækafrøder på tre niveauer: Enten som rene efterafgrøder, samsået med en afgrøde, eller samdyrkede i rækker med andre afgrøder, hvor såningen af de to afgrøder er forskudt tidsmæssigt.

- Den sidste mulighed er dog ikke meget anvendt i Storbritannien, fordi vores sæson er så kort, at vi sjældent har mulighed for at høste to gange om året på den samme mark, sagde Stephen Briggs og fortsatte:

- Men langt vigtigere, end mulighederne for at kunne høste dækafrøder, er vores fokus på livet i jorden. Derfor arbejder vi med efterafgrøder, som giver næring til mikrolivet, som skal gøde vores afgrøde næste forår. Vi har brug for planter, der kan støtte mykorrhiza i hele sæsonen.

CA-landmænd i Storbritannien arbejder med forskellige efterafgrøder, der hver har unikke egenskaber. Vikke, sennep, hør, linser, rug, boghvede, honningurt, lucerne, alexandrinerkløver og blodkløver er eksempler på planter, der dækker de engelske marker om vinteren.

- Jord vil ikke være bar. Vi prøver derfor at dække jorden med planter, vi ønsker, i stedet for planter, vi ikke ønsker, sagde Stephen Briggs.

Stephen Briggs (tv) holdt oplæg om formiddagen for deltagerne på temadagen. Om eftermiddagen demonstrerede han små forsøg med frugtbar jord for deltagerne på to af projektets demonstrationslandbrug.